

ISMAR VOLIĆ
UGLEDNI PROFESOR MATEMATIKE U BOSTONU
I SIN BH. GLUMICE JASNE DIKLIĆ

SUPRUGA VOLI REĆI DA JOJ JE SVEKRVA POZNATA

U BOSNI SAM BAR DVA PUTA GODIŠNJE I OVDJE IMAM JAKE LIČNE I PROFESIONALNE VEZE. SVI MOJI PRIJATELJI, S KOJIMA SAM ODRASTAO NA MARINDVORU SU OVDJE I DRUŽIMO SE, KAO I NAŠA DJECA. JAKO MI JE BITNO DA, NE SAMO JA, NEGO I MOJA DJECA, ODRŽAVAMO TAJ KONTAKT I KONTINUITET. MOJ IDENTITET JE I U AMERICI I OVDJE, A NAŠAO SAM NAČIN DA TA DVA DIJELA KOEGZISTIRAJU I DA SE NADOPUNJUJU

RAZGOVARALA: MILICA BRČKALO/FOTO: ADMIR KUBUROVIĆ

Ismar Volić, sin poznate bh. glumice Jasne Diklić, ugledni je profesor matematike na Wellesley koledžu u Bostonu i jedan od članova upravnog odbora Bosanskohercegovačko-američke akademije umjetnosti i nauke, čiji će se dani obilježiti krajem ovog mjeseca na Jahorini.

Iako je u Americu otišao prije 27 godina, ovaj uspješni 45-godišnjak nikada nije zaboravio svoje bosanske korijene, te koristi svaku priliku da s porodicom dođe i jedan dio godine provede u rodnoj zemlji. Njegov boravak smo iskoristili za kafu i razgovor, a Ismar nam je otvoreno govorio o počecima u dalekoj zemlji, i šta u praksi zaista znači ostvariti američki san.

- Teško je bilo to što sam se sam izdržavao. Više sam boravio u jednom francuskom restoranu nego u kući ili na fakultetu. Ujutru sam išao na predavanja, a onda sjednem na metro i idem na posao gdje sam bio šest ili sedam sati dnevno. Vratim se kući oko ponoći i učim.

Tada nisam razmišljao da je teško, ali kad sad pogledam, bilo je. No, tada nije bilo druge opcije. Htio sam da studiram i morao sam se izdržavati, pa nisam ni imao izbora – kaže Ismar na početku našeg razgovora.

Često možemo čuti da je Amerika zemlja iz snova. Je li to zaista tako?

- Nije kliše da je ona zemlja mogućnosti. Za nekoga ko je ambiciozan, ko ima cilj i ko želi da radi, uvijek postoji mjesto i to je ono što je, još uvijek, fantastično u Americi bez obzira na trenutnu politiku. Ona je zemlja u kojoj sam u svakom koraku svoje karijere naišao na podršku i u kojoj se nikad nisam osjećao kao stranac.

Iako ste otišli prije 27 godina, svoje veze s Bosnom nikada niste prekinuli. Tako ste i za mjesto svog istraživačkog rada izabrali Prirodno-matematički fakultet u Sarajevu. Šta je ono što Vam iz Bosne, u periodu koji provodite u Americi, najviše nedostaje?

- U Bosni sam bar dva puta godišnje i ovdje imam jake lične i profesionalne veze. Svi moji prijatelji, s kojima sam odrastao na Marindvoru su ovdje i družimo se, kao i naša djeca. Jako mi je bitno da, ne samo ja, nego i moja djeca, održavamo taj kontakt i kontinuitet.

Moj identitet je i u Americi i ovdje, a našao sam način da ta dva dijela koegzistiraju i da se nadopunjuju. U Americi mi najviše fale ta neka opuštenost, ležernost i spontanost. Tamo je sve isprogramirano i već danas se u kalendar zabilježi da ćemo ići na kafu za tri sedmice. Ovdje je drugi ekstrem, ali mi ta spontanost fali.

Kao neko ko ima uvid u obrazovanje u Americi, ali i ono u Bosni, kako vidite poziciju bh. obrazovanja?

- Potencijal je tu. Gledam studente ovdje i predim ih s mojim studentima u Bostonu i oni imaju isti potencijal i ambiciju. Čak studenti ovdje znaju više kada dođu na fakultet nego što znaju oni u Bostonu. Treba kapitalizirati na tome, a bojim se da se to ne dešava. Sve kreće od sredstava i studenti bi trebali imati laboratorije i opremu, te kontakt s ljudima koji dolaze sa strane, koji drže predavanja i prenose znanje.

Ovdje je sve veoma skućeno i zatvoreno samo zato što su ljudi previše zauzeti borbom i nekom osnovnom akademskom egzistencijom. Zatim, mnogo je politike. Ona se sa svojim pipcima uvukla u svaku poru života. Ne znam kakav bi skalper morao biti da sve to odstrani. Politika ne može pozitivno utjecati na akademski progres.

Vaša majka Jasna je poznata bh. glumica. Je li u Vašem slučaju gluma, barem kao nastava?

vaktradicije, ikada bila opcija?

- Prije neki dan mi se desila divna stvar. Nazvala me moja nastavnica matematike iz osnovne škole i kaže: „Čula sam da si tu i samo sam htjela da se javim“.

Njoj je sigurno 80 i nešto godina i moja mama je redovno vidaju, ali ja nisam imao kontakt s njom od osnovne. Sjećam se koliko mi se, još u četvrtom razredu, sviđjela matematika koju nam je pokazivala. Sjećam se koliko mi je ta neka apstraktnost bila interesantna.

Mislim da sam već tada i radi te žene znao da bih volio da se u životu bavim matematikom. Lijep mi se krug zatvorio kada me je nazvala i rekla: „Nadam se da bar malo mogu uzeti kredit za to što si profesor matematike“. Ali ne može malo, nego mnogo, jer da je neka druga nastavnica bila, možda bih matematiku i zamrzio. Pozorište i umjetnost sam uvijek volio i bez toga ne mogu da živim, ali nikada nisam htio da se profesionalno bavim tim.

Imate desetogodišnjeg sina i osmogodišnju kćerku. Je li neko od njih dvoje naslijeđio matematički talent i biste li voljeli da krenu Vašim stopama?

- Vole raditi matematiku, ali ih ne forsiram i ne nastojim da ih pravim genijima, jer neću da je zamrže. Ona je prelijepa oblast i nauka, ali se u školama, nažalost, njena ljepota prikriva.

Šta je ono bosansko što svojoj djeci nastojite prenijeti?

- Nemam neke određene stvari na kojima insistiram. Jednostavno hoću da im približim život i kulturu ovdje. Jako mi je bitno da govore jezik, da vide kako drugi ljudi žive, te da spoznaju kako postoje različiti načini da čovjek postane čovjek.

Bitno mi je širenje njihovih vidika. Koristim svaku priliku da im pokažem stvari koje sam ja radio, gdje sam odrastao i kako je bilo kada sam ja bio mali, ali da ih ne smorim s tim. Roditelji nekad znaju biti dosadni. Pokušavam naći balans i učiniti im sve to interesantnim.

**ZBOG MAJČINE BORBE
KROZ ŽIVOT,
POLUAGRESIVNI SAM
FEMINIST**

Zbog čega se svojom majkom najviše ponosite?

- Moja sestra je 12 godina mlađa od mene i prvih godina života smo bili samo mama i ja, a onda se ona ponovo udala. Tih godina je gluma, kao i danas, bila jako okrutna, a mama se uspjela izboriti za svoje mjesto i za to da mene usmjeri na pravi put. Sve je to uradila sama i u 70-im godinama je bila žena koja je sama s djetetom, a pritom i glumica. Tada je to bila profesija za koju se smatralo da u nju idu bludne žene. Sjećam se trenutaka kada je bila očajna jer nije imala para i kada nije znala gdje će sa mnom. Nevjerovatno mi je da se sama izborila i zbog svega sam gotovo poluagresivni feminist.

Kako s djecom provodite vrijeme kada ste u Bosni?

- Hodamo, družimo se i izlazimo. Stalno smo na Vilsonovom i rolamo se, idemo na Bašćaršiju, šetamo... Često idemo u pozorište, a nastojim i da mnogo vremena provedemo s ljudima, bilo da su to njihovi vršnjaci ili moji prijatelji. Uspio sam da u Sarajevu održim društvo i tu neku zajednicu i hoću da pokažem djeci da je to moguće kao i to koliko je lijepo imati krug ljudi koji se raduju kada dođeš. Na tomese, naravno, treba raditi.

Ljudi u BiH Vas prvo prepoznaju kao sina poznate glumice, a zatim i kao uspješnog mladog profesora. Koliko su Vaši prijatelji u Americi upoznati s onim čime se Vaša majka bavi?

- Oni koji se družu sa mnom znaju da mi je mama poznata glumica i čak se, kad se nešto desi i kad treba urgirati, zezamo da ćemo nazvati moju mamu da urgira kod nekog američkog gradonačelnika, naprimjer. Moja supruga voli reći da je njena svekrva poznata i da je svi znaju.

Vaša majka uživa zavidan glumački status, u kom momentu ste Vi postali svjesni njene

Ismar s djecom

HODAMO, DRUŽIMO SE I IZLAZIMO. STALNO SMO NA VILSONOVOM I ROLAMO SE, IDEMO NA BAŠĆARŠIJU, ŠETAMO... ČESTO IDEMO U POZORIŠTE, A NASTOJIM I DA MNOGO VREMENA PROVEDEMO S LJUDIMA, BILO DA SU TO NJIHOVI VRŠNJAČI ILI MOJI PRIJATELJI. USPIO SAM DA U SARAJEVU ODRŽIM DRUŠTVO I TU NEKU ZAJEDNICU

popularnosti?

- Interesantna je stvar da ja nisam bio tu kad je ona postala baš popularna. Prije rata je bila poznata ali, uglavom, među rajom iz pozorišta. Tek poslije rata, kada je glumila u „Vizi za budućnost“, „Skloništu“ i slično, postala je stvarno popularna, a ja sam propustio taj period.

Kada sam dolazio, kao odrastao čovjek, dešavalo se da je ljudi zaustavljaju na ulici da se slikaju i tek tada mi je postalo jasno da je ona skroz poznata. Sad mi je najdraže kada idemo ona, moja djeca i ja, gledati djecu kako reaguju kada mamu neko sretno i kad hoće da se slika. Iskolače oči i otvore usta jer im je drago što im je baka poznata. Ja sada kroz njih gledam na maminu slavu.

Vaša majka već godinama vodi bitku s vlastima u vezi sa stanom u Sarajevu u kojem živi

cijeli život, a u taj borbi je pokazala izuzetnu upornost i odlučnost. Koliko ste Vi uključeni u ovu priču?

- Uključen sam koliko mogu biti. Štedi me jer sam u Americi, ali ja često neke stvari i ne razumijem. Sad malo više razumijem, ali mi je žao što ne mogu na konkretan način da pomognem, kao ni sestra iz Španije. Ona nam podnosi izvještaj, a mi ostajemo zbunjeni.

Koliko često provodite zajedničko vrijeme s majkom i sestrom?

- Sestra radi istraživanja od kuće i ima mogućnost da kreira svoj radni prostor kao i ja. Mnogo putujemo i idemo po konferencijama pa se tako nalazimo. Bio sam kod nje u Španiji, a došla je i mama, bile su u Americi njih dvije i slično. Jako smo se fino organizovali i sve troje smo sretni što se možemo vidati.

